

Beschrijvingsbrief

43ste Jaarlijkse Algemene Vergadering (83ste algemene vergadering)

De openbare jaarlijkse algemene vergadering van de VVD wordt gehouden op vrijdag 18 en zaterdag 19 mei 1990 in De Buitensociëteit te Zwolle.

Door de ledenvergaderingen van de afdelingen, de centralevergaderingen van de ondercentrales en kamercentrales, de commissies van advies (art. 60 h.r.) en de bijzondere groepen (art. 78.1. h.r.) kunnen tot en met 26 maart 1990 amendementen c.q. moties bij de algemeen secretaris worden ingediend op de voorstellen die in de beschrijvingsbrief zijn opgenomen. Deze amendementen en moties worden gepubliceerd in Vrijheid en Democratie van april 1990 (zie voor wijze van indiening: N.B.1.).

Agenda:

.....vrijdag 18 mei 1990, 14.00 uur.....

1. Opening door de voorzitter, dr. L. Ginjaar

2. Voorstellen van afdelingen en centrales

Motie afdeling 's-Hertogenbosch (briefnr. 807445)

Tekst:

„De algemene vergadering van de Volkspartij voor Vrijheid en Democratie, bijeen op de 43ste jaarlijkse algemene vergadering te Zwolle op vrijdag 18 en zaterdag 19 mei 1990 besluit: Het hoofdbestuur van de partij opdracht te geven om in commissieverband de aspecten, zoals genoemd in het schrijven van de VVD-afdeling, 's-Hertogenbosch d.d. 14 november 1989, nader te onderzoeken en waar nodig, voorstellen te doen op de eerstvolgende algemene vergadering die de electoraal nadelige aspecten kunnen wegnemen. De te benoemen commissie zal bij haar werkzaamheden ervaringen en suggesties, die worden ingediend door de afdelingen en gedeponereerd voor een nader door het hoofdbestuur vast te stellen datum, nadrukkelijk betrekken bij het uit te brengen advies”.

Toelichting:

Vaststellende dat de zorg voor aanwezige kennis en brede landelijke vertegenwoordiging in de Tweede Kamer der Staten-Generaal een interne procedure altijd noodzakelijk zal maken voor de indeling en vaststelling van kandidatenlijsten, is het bestuur van de afdeling 's-Hertogenbosch tot de conclusie gekomen dat de huidige ingewikkelde regeling voor een gewenst eindresultaat weliswaar redelijk effectief is, doch in toenemende mate negatieve aspecten gaat vertonen ten laste van electorale resultaten. Het komt ons dan ook als zeer gewenst voor dat de partij zich bezint op een aantal bijstellingen van het systeem. Niet in onbelangrijke mate is de steeds sterker wordende invloed op verkiezingen door de visuele media hier oorzaak van. De kiezer laat zich bij de keuze steeds meer leiden door het opgebouwde imago van in de publiciteit sterk op de voorgrond tredende vertegenwoordigers van partijen. Dat beeld leidt dan ook tot onnodig stemmenverlies indien bekende en populaire kandidaten slechts in een beperkt aantal kiesdistricten op de lijst komen te staan.

Indien de kiezer aan het eind van de rit moet lezen dat om op zich misschien plausibele redenen een kandidaat aan het eind van de lijst van gekozenen, alsnog verzocht wordt zijn of haar plaats ter beschikking te willen stellen voor een kandidaat die het net niet gehaald heeft, maar die in het organisatieplaatje van een fractie meer gewenst is.

Noot:

Een zaak die aantoont dat een doelstelling in het voorbereidingsproces niet alleen niet is gehaald, maar die bovenal een negatieve werking krijgt, als door een zetelverlies een regio met kandidaten op een kritisch plaatsnummer plotseling nauwelijks of niet meer is vertegenwoordigd.

Indien in de praktische uitvoering van een campagne minder prominente kandidaten permanent worden ingedeeld in een ander kiesdistrict en daar een actieve rol krijgt, naar ons is gebleken dat met name op de cruciale dagen dan een zodanige taak dat er van enige ondersteuning in het gebied vanwaar de kandidaat stamt geen sprake meer is. En dat begrijpt de kiezer, die zijn regiokandidaat verwacht, nauwelijks. Het verwijt desinteresse ligt dan snel op tafel.

Deze constatering is gebaseerd op ervaringen opgedaan tijdens de laatst gehouden verkiezing voor de leden van de Tweede Kamer en geven aanleiding tot het indienen van deze motie.

Advies hoofdbestuur:

Gelet op de besluiten van de 42ste JAV en de bespreking van het verenigingsplan, mede gelet op de gewijzigde Kieswet, wordt een nieuw kandidaatstelselreglement TK aan de 43ste JAV voor besluitvorming voorgelegd.

Voorstel afdeling Hilversum (briefnr. 807416)

Tekst:

„De afdeling Hilversum stelt de volgende onderwerpen voor, voor de 43ste jaarlijkse algemene vergadering die gehouden wordt op 18 en 19 mei 1990:

1. sluiten van een cultureel verdrag met Vlaanderen;
2. het opstellen van een migrantennota.”

Toelichting:

ad. 1 Door de verdere eenwording van Europa in 1992 zal de Engelse taal een overheersende invloed in Europa kunnen krijgen. Ter versterking van de Nederlandse culturele identiteit dient er een cultureel verdrag met Vlaanderen te worden gesloten in het kader waarvan o.a. culturele attachés uitgewisseld kunnen worden.

ad. 2 Het toenemen van de totale bevolking van ons land veroorzaakt een aantal knelpunten (b.v. ruimtebeslag). Behalve door het geboorteoverschot wordt deze toename ook veroorzaakt door de migratie. De VVD dient over de migratie een standpunt in te nemen omdat dit onderwerp bij veel van haar leden leeft. Voorgesteld wordt om een migrantennota op te stellen waarin de mening van de VVD wordt verwoord.

Advies van het hoofdbestuur:

De Tweede-Kamerfractie heeft ter zake standpunten ingenomen. Deze zullen in de aanvulling op de beschrijvingsbrief worden gepubliceerd.

Motie kamercentrale Leiden (aangehouden door de 41ste en 42ste jaarlijkse algemene vergadering)

Tekst:

De centrale vergadering van de kamercentrale Leiden in vergadering bijeen op 12 maart 1988; overwegende, dat uit de voorgestelde wijzigingen van de statuten van de VVD blijkt dat door het hoofdbestuur gekozen is voor of een benoemd algemeen secretaris/lid van het hoofdbestuur (artikel 23.3.4) of een bezoldigd algemeen secretaris/niet-lid van het hoofdbestuur (artikel 26, leden 1 t/m 4); dat het voor een goed functioneren van enerzijds het hoofdbestuur en anderzijds het partijbureau wenselijk wordt geacht een tweedeling aan te brengen; besluit:

de 41ste jaarlijkse algemene vergadering van 27/28 mei 1988 te Veldhoven te verzoeken om te besluiten tot het benoemen van een algemeen secretaris/lid van het hoofdbestuur en dit hoofdbestuur op te dragen over te gaan tot het aanstellen van een bezoldigd directeur van het partijbureau met als consequentie wijziging van de artikelen 23.5, 26 1 t/m 4 en 28.2 st.; en gaat over tot de orde van de dag.

Advies van het hoofdbestuur:

Het hoofdbestuur adviseert deze door de 41ste en 42ste JAV aangehouden motie

te betrekken bij de bespreking van punt 6 van deze beschrijvingsbrief.

3. Benoeming leden en plaatsvervangende leden van de commissie van Beroep (art. 32 statuten)

Wegens periodiek aftreden van de leden en plaatsvervangende leden van de commissie van Beroep heeft het hoofdbestuur krachtens zijn bevoegdheid, vervat in artikel 54.3 hr. kandidaat gesteld voor het lidmaatschap: voorzitter: mr. J. M. Polak te Ede (herbenoeming), leden: mevr. T. Blom-de Kock van Leeuwen te Oegstgeest (benoeming), mr. F. Korthals Altes te Rotterdam (benoeming); voor het plaatsvervangend lidmaatschap: prof. mr. M. C. B. Burkens te Leersum (herbenoeming), mevr. J. L. Niemantsverdriet-Leenheer te Westerschouwen (benoeming), mr. H. C. G. L. Polak te Rotterdam (herbenoeming).

Namen van overige kandidaten kunnen tot en met 26 maart 1990 ter kennis van de algemeen secretaris worden gebracht, mits deze kandidaat zijn gesteld door de ledenvergadering van de afdeling.

4. Bespreking van het beleid van het hoofdbestuur

N.B.: Het jaarverslag over 1989 kan bij de bespreking van het beleid worden betrokken.

4a. Verslag van de commissie van drie leden

ter voorlichting van de algemene vergadering bij de behandeling van de rekening en verantwoording van de penningmeester over het jaar 1989. De commissie bestaat - in alfabetische volgorde - uit: mevr. drs. M. Brouwer-van Wijk te Sneek, drs. Th. A. J. Meys te Amsterdam, ir. T. Thalhammer te Son. plaatsvervangende leden: ir. J. Boeve te Zuid-Beijerland, mevr. W. J. M. Bregman-Kaaks te Roden, W. Donker te Lelystad.

4b. Rekening en verantwoording en jaarverslag van de penningmeester over 1989 ingevolge art. 18.3 statuten*

4c. Gedachtenwisseling verenigingsplan (gepubliceerd in decembernummer 1989 van Vrijheid en Democratie)

4d. Beleid Vrijheid en Democratie (ingevolge art. 61.3 hr.)

4e. Hoogte en verdeling van de contributie '91

Voorstel van het hoofdbestuur inzake de hoogte van de contributie 1991 ingevolge art. 64.1 hr. en de verdeling van de contributiegelden ingevolge art. 66.1 hr.

Tekst:

A. Het hoofdbestuur stelt voor tot verhoging van de verschuldigde contributiebedragen over te gaan. De omdervolgende verhoging geldt voor alle contributiecategorieën.

Voorstel

Categorie: aspirant-leden f 25,- (is thans f 20,-) 18 tot 27 jaar f 55,- (is thans f 47,-) 27 tot 65 jaar f 115,- (is thans f 100,-) 65 jaar en ouder f 55,- (is thans f 47,-) gezinsleden f 25,- (is thans f 20,-)

Toelichting:

Het hoofdbestuur heeft, mede gelet op de realisatie van de projecten als in het verenigingsplan vermeld zijn, tot deze verhoging moeten besluiten. Voor de uitvoering van het verenigingsplan is n.l. circa f 405.000,- nodig. De belangrijkste uitgaven die met de uitvoering van dit verenigingsplan verbonden zijn dienen gefaseerd te worden gedaan over een periode van ten minste vier jaren

* De relevante bescheiden zullen worden gepubliceerd in het aprilnummer van Vrijheid en Democratie.

en wel over 1990, 1991, 1992 en 1993, hetgeen ook inhoudt dat de uitvoering een gefaseerde zal zijn.

Daarbij kan van de volgende globale opstelling per jaar worden uitgegaan:

1. drie vergaderingen partijraad (extra)	f 30.000,-
2. vijf maal een kaderbrief aan ca. 3.000 leden	25.000,-
3. extra vorming en scholing daarbij inbegrepen het uitbrengen van de „blauwe boekjes”	50.000,-
4. opvoering van de frequentie van Vrijheid en Democratie	300.000,-
Totaal	f 405.000,-

Uit de huidige beschikbare middelen zijn deze projecten dus niet te bekostigen. Ook de begroting over 1990 (zie bijlage VII) toont aan dat er geen sprake is van ruimte voor uitvoering van het plan bij ongewijzigd financieel beleid.

Voorts zal een deel van de verhoging ten goede dienen te komen aan afdelingen en centrales die in de voorbije jaren in het algemeen ook hun inkomsten vaak drastisch hebben zien verminderen.

Tekst

B. Het hoofdbestuur stelt voor om bij aanvaarding van het voorstel onder A genoemd over te gaan tot vereenvoudiging van het systeem van verdeling van de contributiegelden, met behoud van de evenredigheid in de verdeling zoals deze thans geldt.

Voorstel

Wijziging verdeelsleutel inzake afdracht aan hoofdbestuur, centrales en afdelingen per lid (in de categorie 27-65 jarigen):

Aan hb	(was f 66,68*)	wordt f 77,05	67 %	toename	f 10,37
Aan afd.	(was f 23,20/5)	wordt f 25,30	22 %	toename	f 2,09/5
Aan oc.	(was f 2,38)	wordt f 3,45	3 %	toename	f 1,07
Aan kc.	(was f 7,73/5)	wordt f 9,20	8 %	toename	f 1,46/5
				toename totaal	f 15,00

* incl. afdracht V en D (f 15,50), extra hb (f 25,-), en 44 % van het restant (f 26,18). Totaal f 66,68.

Toelichting:

Wil het hoofdbestuur de voorstellen realiseren zoals neergelegd in het verenigingsplan dan zal een belangrijk deel van de contributieverhoging ten goede moeten komen aan het hoofdbestuur.

Maar ook de afdelingen en centrales dienen in deze verhoging te delen. Deze verdeelsleutel voor de belangrijkste categorie 27- tot 65-jarigen wordt ook procentueel toegepast op de verdeling binnen de overige categorieën.

De in 1988 (41ste JAV) overeengekomen extra hb-afdracht en de sedert jaar en dag afzonderlijke afdracht aan Vrijheid en Democratie zijn in deze procentuele verdeling opgenomen, zodat voortaan op eenvoudige administratief-technische wijze en voor het hoofdbestuur en voor de penningmeesters van afdelingen en centrales de berekening zichtbaar wordt. Hiermee wordt dan een einde gemaakt aan de onwenselijke situatie, dat uitsluitend enkele ingewijden de verdeling van de contributiegelden binnen de partij duidelijk voor ogen hebben. Voortaan dus 67 % voor het hoofdbestuur, 22 % voor de afdeling, 3 % voor de ondercentrale en 8 % voor de kamercentrale van ieder contributiebedrag.

4f. Evaluatie SWO (bijlage Ia)

4g. Werkplan 1990 jongerenbeleid van de VVD (bijlage Ib)

4h. Wat verder ter tafel komt

5. Benoeming van een commissie van drie leden

ter voorlichting van de algemene vergadering bij de behandeling van de rekening en verantwoording van de penningmeester over het jaar 1990 (art. 30.2 statuten).

Voorgesteld worden - in alfabetische volgorde - de volgende leden: mevr. drs. M. Brouwer-van Wijk te Sneek (herbenoeming), W. Donker te Lelystad (benoeming), drs. Th. A. J. Meijs te Amsterdam (herbenoeming). plaatsvervangende leden: ir. J. Boeve te Zuid-Beijerland (herbenoeming), mevr. W. J. M. Bregman-Kaaks te Roden (herbenoeming), mevr. M. H. G. Kleijn-v.d. Wulp te 's-Gravenhage (benoeming). Namen van overige kandidaten kunnen tot en met 26 maart 1990 ter kennis van de algemeen secretaris worden gebracht, mits deze kandidaat zijn gesteld door de ledenvergadering van de afdeling.

6. Standpuntbepaling inzake eventueel betaald voorzitterschap (bijlage II)

.....vrijdag 18 mei 1990, 19.30 uur.....

7. Redevoeringen:

- a. dr. ir. J. J. C. Voorhoeve, voorzitter VVD-Tweede-Kamerfractie.
- b. dr. L. Ginjaar, partijvoorzitter;
- c. begroeting van de gasten;
- d. drs. G. M. de Vries, vertegenwoordiger VVD-leden in E.P.

8. Eventueel voortzetting behandeling van de agendapunten 4, 5 en 6

9. Verkiezing leden van het hoofdbestuur genoemd in art. 23.6 statuten

9a. Vaststelling door de algemene vergadering van het aantal leden van het hoofdbestuur ingevolge art. 23.3 statuten

Tekst:

Het hoofdbestuur stelt voor het door de 42ste JAV bepaalde aantal (13) ongewijzigd te laten.

Toelichting:

Het huidige hoofdbestuur acht het noodzakelijk om i.v.m. het grote aantal

taken en de toegenomen werkdruk (door o.a. vermindering van het aantal professionele medewerkers) gebruik te blijven maken van het maximaal toegestane aantal leden voor het hoofdbestuur zodat een evenwichtige spreiding van taken wordt gerealiseerd.

9b. Periodieke verkiezing leden van het hoofdbestuur

Kandidaat zijn gesteld in de voorgescreven periode 15 september - 15 december voor: ondervoorzitter - mr. I. W. Opstelten te 's-Gravenhage (in functie, bij herverkiezing, door het hoofdbestuur); penningmeester - drs. P. Ressenar te 's-Gravenhage (in functie, bij herverkiezing, door het hoofdbestuur); en secretarissen voor de organisatie (conform art. 41.3 hr. in alfabetische volgorde):

J. D. Blaauw te Zeist (bij herverkiezing, door het hoofdbestuur); H. J. G. Evenhuis te Amsterdam (door de afdeling Amsterdam); mevr. W. H. Huijbregts-Schiedon te Breda (door het hoofdbestuur, tevens door de afdelingen: Bergen op Zoom, Breda, Etten-Leur, Geertruidenberg, Oosterhout, Oudenbosch-Standaardbuiten-Noordhoek, Prinsengeb, Raamsdonk, Steenberg en Teteringen); mr. H. Th. M. Lauxstermann te 's-Hertogenbosch (door het hoofdbestuur); H. E. Meijer te Enkhuizen (door de afdeling Enkhuizen); mevr. A. H. M. Oosthoek-Goedhart te De Bilt/Bilthoven (door de afdeling De Bilt/Bilthoven); mevr. F. M. Roscam Abbing-Bos te Rijswijk (door de afdeling Rijswijk); ir. G. A. P. Schellekens te Maastricht (door de afdeling Maastricht); drs. Th. H. J. Tromp te Ermelo (door de afdeling Ermelo); R. Verdijk te Nijmegen (door de afdelingen: Brummen-Eerbeek, Eemnes, Gendringen en Voorst); W. P. T. M. van der Voorn te St. Oedenrode (door de afdeling St. Oedenrode). (voor de levensbeschrijvingen wordt verwezen naar de bijlage III).

Toelichting:

In verband met het feit dat de ledenvergaderingen van de afdelingen gebruik hebben gemaakt van de statutaire mogelijkheid om overige kandidaten te stellen zullen verkiezingen noodzakelijk zijn voor de 3 openvallende plaatsen van secretaris voor de organisatie. Op deze verkiezing is artikel 75 hr. van toepassing (9e Jaarboek blz. 283). Gestemd zal

Bijlage II

Eventueel betaald voorzitterschap

Op de 40ste jaarlijkse algemene vergadering (1987) heeft de afdeling 's-Hertogenbosch gepleit voor een onderzoek naar de mogelijkheden daartoe binnen de VVD. In het volgende geeft het hoofdbestuur zijn standpunt*.

Bij de probleemstelling van het betaalde voorzitterschap staat de vraag centraal of „Een partij zich nog langer kan veroorloven dat de hoeveelheid tijd, waarover de voorzitter bij de uitoefening van zijn functie kan beschikken, bepaald wordt door de tijd die hij aan zijn professionele (externe) werkzaamheden dient te besteden“.

De algemene achtergrond voor deze vraagstelling vormt de professionalisering van de partij.

Op verschillende momenten in de geschiedenis van de partij is de professionalisering van partij-organen aan de orde gesteld. Vergeleken met andere grote partijen kenmerkt de politieke cultuur van de VVD zich daarbij nog altijd door een relatief sterk accent op „amateur politics“. Van een volstrekt gestage ontwikkeling van amateur naar beroeps politiek is geen sprake geweest. Zo is de partij in 1955 van een bezoldigd secretaris zelfs overgegaan op een honorair algemeen secretaris. In 1977 is de in 1975 gekozen honoraire algemeen secretaris echter weer benoemd tot bezoldigd algemeen secretaris (geen deel uitmakend van het hoofdbestuur). Een van de duidelijkste pleidooien ten gunste van een vergaande professionalisering van de partij is nog altijd het rapport van de werkgroep Wolfheze van 1985. Opmerkelijk is dat naast een uitgebreide beschouwing over de professionalisering van het hoofdbestuur, hooguit impliciet geduid wordt op de mogelijkheid van een gehonoreerd voorzitterschap.

Duidelijk is dat belangrijke aspecten van een gehonoreerde voorzittersfunctie zijn:

- consequenties voor de ontwikkeling van de partij (professionalisering);
- consequenties voor de relatie tussen voorzitter en hoofdbestuur, en voor die tot het algemeen secretariaat;
- financiële consequenties.

Zowel het CDA als de PvdA kennen een gehonoreerd voorzitterschap. Over de keuze betaald/ombetaald voorzitter bestaat in het CDA en de PvdA nauwelijks discussie.

De voorzitter van het CDA is tevens lid van de Eerste Kamer. Formeel is naast expliciete leiding over het partijsecretariaat sprake van een coördinerende taak.

Bij de PvdA is de voorzitter een van de vier betaalde topfunctionarissen aan de Witsenkade: naast de benoemde partijsecretaris en de gekozen internationaal secretaris en voorzitter van de Rode Vrouwen. De voorzitter mag geen parlementair zijn. De voorzitter heeft een volledige dagtaak aan interne en externe contacten.

Het eigenlijke thema inzake het voorzitterschap van de VVD is uiteraard niet zozeer de kwestie van de honorering zelve als wel die van het tijdsbeslag.

Voordelen van een gehonoreerd voorzitterschap van de VVD hebben betrekking op de aandacht voor de volgende professionele taken:

1. het onderhouden van contacten met de Haagse politiek (daarbij de mogelijkheid zich zo nodig los van de Tweede-Kamerfractie en kabinet te uiten over de koers van de VVD);
2. het verstevigen van de relaties met en de coördinatie tussen partijcommissies;
3. het versterken van de banden met het kader in de regio;
4. het verstevigen van de relaties met de achterban;
5. het versterken van het professionele karakter van het hoofdbestuur.

* Het hoofdbestuur heeft dit standpunt onder meer gebaseerd op een bestuurlijke analyse, die prof. dr. U. Rosenthal op zijn verzoek heeft verricht.

Nadelen van een gehonoreerd voorzitterschap van de VVD liggen besloten in de volgende overwegingen:

1. de overgang naar het gehonoreerd voorzitterschap roept al gauw associaties op met al hetgeen in de VVD moeilijk ligt: centralisatie, oligarchisering, bureaucratisering, en -nog altijd hebben sommigen het er moeilijk mee - professionalisering;
2. een gehonoreerd voorzitter moet opboksen tegen het odium van in plaats voor de politiek te leven; dit is vooral een handicap in de contacten met de amateurs in de regio;
3. een gehonoreerd voorzitter loopt het risico te depolitiseren tot een supersecretaris;
4. met de honorering van de voorzitter kan het politieke evenwicht in het hoofdbestuur onder druk komen te staan (beroeps- versus amateurpolitici).

Gehonoreerd voorzitterschap roept vragen op over de relatie tussen voorzitter en secretariaat. In termen van organisatie-ontwikkeling kan honorering van het voorzitterschap in twee richtingen duiden:

1. de voorzitter geeft leiding aan het secretariaat; daarmee wordt de bestaafing van het algemeen secretariaat, in casu de positie van algemeen secretaris, ten principale ter discussie gesteld;
2. de voorzitter heeft geen zeggenschap over het secretariaat; in dat geval ontstaan ingewikkelde functionele en bevoegdheidspatronen tussen voorzitter, bestuur en secretariaat.

De omvang en aard van de honorering van de voorzitter zijn meer dan een louter financiële aangelegenheid. De macht en het prestige van een gehonoreerd voorzitter worden mede daardoor, en meer in het algemeen door de primaire en secundaire arbeidsvoorwaarden bepaald. Voor de honorering van het fulltime voorzitterschap kan gedacht worden aan een bedrag in de orde van grootte van de schadeloosstelling van leden van de Tweede Kamer. Bij de secundaire arbeidsvoorwaarden moet de wenselijkheid van optimale vervoersfaciliteiten onder ogen worden gezien. Te denken is aan lease-arrangementen, eventueel in samenhang met soortgelijke voorzieningen voor andere functionarissen.

De positie van de gehonoreerd voorzitter in het Haagse politieke krachtenveld is een minder riskante factor dan zijn relatie tot de partijgenoten in de regio. In zijn relatie tot de regio en achterban ligt het verwijt van centralisatie en bureaucratisering gauw op de loer. Dat zou juist in de VVD een bijzonder gevaarlijk verwijt zijn. Om de risico's van centralisering en bureaucratisering tegen te gaan zou de nodige aandacht besteed moeten worden aan de relaties van de gehonoreerd voorzitter met de regio en de achterban. Die relatie kan geconcretiseerd worden in een verkiezingsprocedure die daaraan recht doet.

Voorts zou te denken zijn aan het creëren van de functie van secretaris-generaal, met daarbij behorende continue bestuurlijke verantwoordelijkheid. Hoewel dit idee een oplossing lijkt aan te reiken voor problemen betreffende de relatie tussen bestuur, voorzitter en algemeen secretariaat, staat het op gespannen voet met de partij-cultuur en is het derhalve niet opportuun.

Alles overwegende komt het hoofdbestuur tot de conclusie, dat de in de tweede alinea gestelde vraag ontkennend beantwoord moet worden, en dat derhalve op termijn de voorzitter van de partij over meer dan zijn vrije tijd dient te beschikken.

Het antwoord hoe in de honorering zal worden voorzien zal pas te zijner tijd beantwoord kunnen worden.

Er bestaat een nauwe relatie tussen de boven beschelde vraag inzake het voorzitterschap en de functie van algemeen secretaris c.q. directeur. Het hoofdbestuur is van mening, dat zolang de huidige vorm van voorzitterschap bestaat, het ongewenst is, dat verandering in de positie van algemeen secretaris wordt gebracht. Wel is het hoofdbestuur van mening dat beide posities in samenhang moeten worden bezien.

Bijlage III

Levensbeschrijvingen (in alfabetische volgorde):

J. D. Blaauw, Julianalaan 43 te Zeist, geboren 1941/off. Kon. Marine 1962, bij Kon. Marine werkzaam 1962-1978, 1986-1988 en wederom sinds sept. 1989; 1978-1986 en 1988-1989 lid Tweede Kamer; 1987-1989 lid provinciale staten Utrecht; 1981-1986 lid Assemblee Raad van Europa en West-Europese Unie; 1987-heden lid Executive Committee ELD en Liberale Internationale sinds 1989 tevens lid Bureau en voorzitter Human Rights Committee Lib. Internationale; 1978-heden lid/adviserend lid partijcommissies Buitenland en Defensie; 1987-heden lid bestuur LIGN, EBN en alg. verg. NOVIB; lid hoofdbestuur sedert 1987, secretaris voor de organisatie belast met internationale zaken.

H. J. G. Evenhuis, Sophialaan 12 te Amsterdam, 27-09-1950/het Perzisch Tapijthuis Perez B.V. Amsterdam, ass. bedrijfsleider 1968-1977; Fluor Nederland B.V. Haarlem, publ. rel. off. 1978-mrt. 1979; adviesbureau Van Luyken B.V. Bloemendaal, publ. rel. off. apr. 1979-okt. 1985; zelfst. public relations adv. 1985 tot juni 1986; directeur European Communication Consultants B.V. juni 1986 tot heden/oprichting European Scientific Training Center/lid VVD sedert 1971/vrz. kc. Amsterdam 1984-mrt. 1990; lid van de Amsterdamse prop. cie 1974-1984; campagneleider in Amsterdam Tweede-Kamerverkiezing 1981, doelgroep: stemmers van 18-30 jaar; campagneleider in Amsterdam voor de verkiezingen van het Europese Parlement in 1979; lid van de LPC tot eind 1979; lid van de NKW tot eind 1978; lid van de Raad van Advies, Amsterdam 1976-1978; lid van de hoofdbestuur-commissie voor de kadervorming LCV tot eind 1977; wederoprichter Liberale Studentenvereniging Amsterdam, vrz. tot eind 1977; het geven van cursussen o.a. bij de Haya van Somerenstichting 1980-1985/gevolgde cursussen: public relations 1977-1978; doeltreffend leiding geven febr. 1978; instructeurstraining jan. 1979; het leiden van vergaderingen febr. 1979; public affairs febr. 1983; doeltreffend leiderschap juni 1984.

W. H. Huijbregts-Schiedon, Maai-beemd 31 te Breda, 13-05-1948/voorn. politiek/bestuurlijke functies VVD: weth. Teteringen, 1978-1984; lid alg. bestuur Vereniging van Staten- en Raadsleden, 1981-1984; lid landelijke commissie Vorming en Scholing, 1982-1984; vice-vrz. VVD-oc. Baronie van Breda, 1985-1988/huidige functies activiteiten VVD; vice-vrz. redactieraad Provincie & Gemeente; verslaggever/columnist Provincie & Gemeente; vice-vrz. VVD-afd. Breda; inleider Haya van Somerenstichting; deelnemer topkadertrainingen 1988, 1989-1990.

mr. H. Th. M. Lauxstermann, Maria van Bourgondiësingel 9 te 's-Hertogenbosch, 19-12-1929/was adjunct-directeur bouwbedrijf Van Eijkelenburg BV; was wethouder van de gemeente 's-Hertogenbosch; was tot 6 september 1989 lid van de Tweede-Kamerfractie van de VVD.

H. E. Meijer, Kweekwal 36 te Enkhuizen, 16-04-1952/werkzaam als journalist voor diverse persbureaus, geïllustreerde weekbladen, radio en televisie in binnen- en buitenland 1972-1979; persvoorlichter bij het openbaar lichaam Zuidelijke IJsselmeerpolders 1980-1981; woordvoerder min. Verkeer en Waterstaat 1982-1983; sedert 1984 zelfstandig marketing-management adviseur (directeur Window Management Consultancy), tevens incidenteel werkzaam als free lance medewerker van Dagblad de Telegraaf, TROS en Veronica omroep organisatie, momenteel interim manager TheaterCard Nederland; lid VVD sinds 1972; achtereenvolgens fractie-assistent en propagandist afd. Lelystad, vrz. (voorheen vice-vrz.) afd. Enkhuizen, propagandist oc. Westfriesland, secr. cie. congresvoorbereiding kc. Den Helder, lid campagnesteam kc. Den Helder.

A. H. M. Oosthoek-Goedhart, Kramvogellaan 94, 3722 ZG Biltoven, 02-09-1932/lid VVD sinds mei 1973; werkzaam geweest bij Remia b.v. te Den Dolder en de Nat. Kruisvereniging te Bunnik;

sinds mei 1989 „uitgetreden“ i.v.m. ver-gaande bezuinigingen bij de N.K.; werkzaamheden t.b.v. kc.-Utrecht 1979-1980; lid van de pl. propagandacie. 1979-1987; vanuit de pl. propagandacie. in de oc. Heuvelrug N en de prov. propagandacie; sinds 1987 lid bestuur afd. De Bilt/Bilthoven als contactpersoon voor oc. en kc. en als jongerenfunctionaris, in die laatste hoedanigheid vertegenwoordiger in de oc. Heuvelrug N. en in de prov. cie jongerenbeleid; sedert enige jaren secr. van de PCJ; sedert aug. 1989 secr. prov. propagandacie; thans ook coördinator van de wijkcontactpersonen in de afd. De Bilt/Bilthoven, lid politieke cie. in de afd.

mr. I. W. Opstelten, Van Ouwenlaan 30 te 's-Gravenhage, geboren 1944/was burgemeester van Dalen, Doorn en Delfzijl; thans directeur-generaal bij het ministerie van Binnenlandse Zaken; tot eind 1984 vice-vrz. van de Vereniging van Staten- en Raadsleden; was lid van de koepelcommissie Justitie/Binnenlandse Zaken; voorzitter commissie gemeenteprogram '86; lid van het hoofdbestuur sedert 1987.

drs. P. Ressenaar, Prinsevinkpark 28 te 's-Gravenhage, geboren 1938/was hoofd van de afdeling Arbeidsmarkt-politiek bij het ministerie van Sociale Zaken; was secretaris van het Verbond van Nederlandse Ondernemingen; 1975-1986 directeur van het bureau bijzondere bedrijfsproblemen; sinds 1987 directeur org. adviesbureau Ressenaa & Partners; was lid van de gemeenteraad van 's-Gravenhage; tevens fractievoorzitter; was fractievoorzitter van de Gewestraad 's-Gravenhage; was lid van de commissie Volkshuisvesting; is voorzitter van de Financieel Economische Commissie; was lid van de partijraad; sedert 1987 lid van het hoofdbestuur.

mevr. F. M. Roscam Abbing-Bos, Sir Winston Churchillaan 147 te Rijswijk, 30-12-1932; stewardess KLM 1952-1956; VVD-lid sedert 1968; allerlei bestuursfuncties o.a. in de oudercommissie, schoolraad, vereniging voor openbaar onderwijs, vereniging Natuur en Milieu 1960-1974; vrz. VVD-afd. Holten 1972-1974; VVD-lid gemeenteraad Holten (fractievoorz.) tevens secretaris kc. Zwolle 1974-1978; vrz. vrouwenraad Vlagtwedde, bestuurslid prov. vrouwenraad Groningen, vrz. leermarkt Vlagtwedde, bestuurslid Regionaal Educatief Centrum Oost-Groningen 1979-1986; buitenuniversitair lid Universiteit R.U. Groningen 1982-1986; buitenuniversitair lid Universiteitsraad R.U. Leiden 1986-heden; fractievoorz. van de buitenuniversitaire leden sinds 1989.

ir. G. A. P. Schellekens, Pomerollaan 91 te Maastricht, 15-02-1937/was in dienst bij de Drinkwaterleiding van de gemeente Rotterdam; was in dienst bij de NV Waterleiding Mij. voor Zuid-Limburg; thans secretaris samenwerkende provinciale Nutsbedrijven LIMAGAS NV, NV PLEM en NV WML/vrijw./bestuurslid Telefonische Hulpdienst Maastricht; vice-vrz. bestuur opl. Vrouw en Management te Heerlen/vrz. VVD Maastricht; lid hoofdbestuur VVD; lid partijcie. Binnenlandse Zaken VVD; vrz. Maastrichter Cercle Euregio activiteiten van liberalen; commissaris bestuur Vereniging Ingenieurs Zuid-Limburg.

drs. L. P. Stoel, Gossepalen 51 te Sneek, 22-08-1962/opl. ongedeelde VWO; doctoraal economie, propaedeutische rechten; beroeps opleiding finan. econ. beleidsmedewerker/huidige werkzaamheden: stadmedewerker van het computercentrum van AEGON Nederland NV/pol. activiteiten: lid faculteitsraad Economische Faculteit EUR, 1984-1985; lid Universiteitsraad EUR, 1987-1988; landelijk vice-vrz. van de JOVD, 1985-1987; lid landelijke commissie Jeugd-beleid VVD, 1988-heden; deelnemer diverse topkadercursussen VVD, w.o. de topkadertrainingen 1988 en 1989; diverse politieke commissies in de afdeling Sneek VVD.

drs. Th. H. J. Tromp, van Emsthof 2 te Ermelo, 09-10-1932/op 1 november 1988 met functioneel leeftijdsontslag als beroeps officier; laatste beklede rang: kolonel, militaire psychologische en sociologische dienst/psycholoog: NIP-registraties Arbeids- en Organisationspsychologie en functieleer, afgestudeerd 1976; laatste vervulde functie: hoofd van de afdeling personeel, staf bevelhebber landstrijdkrachten; huidige functie VVD: penningmeester van de VVD-afdeling Ermelo.

R. Verdijk, Koolemans Beijnenstraat 66 te Nijmegen, 24-04-1947/leraar tekenen (part-time) op diverse scholen en zelfstandig ondernemer met reclameontwerpstudio: Verdijk design studio te Nijmegen 1969-heden; raadslid gemeente Beuningen 1981-1989; fractievoorzitter 1981-1982 en 1986-1989; wethouder 1982-1986 met de portefeuilles: sociale zaken/maatschappelijk werk, economische zaken/werkgelegenheid, onderwijs, voorlichting en plv. welzijn; vrz. en lid van diverse commissies en besturen/VVD-lid sinds januari 1978; secr. afd. Beuningen-Ewijk 1978-1981; propagandist afdeling Beuningen-Ewijk 1978-1981; adviserend lid afdelingsbestuur 1981-1986; db-lid oc. Nijmegen, belast met propaganda en pr 1981-1988; lid Gelderse propaganda commissie (GPC) 1981-1987; voorzitter GPC 1987-heden; db-lid kc. Gelderland, secretaris propaganda en PR 1987-heden; lid landelijke propaganda commissie (LPC) 1987-heden.

W. P. T. M. van der Voorn, Oranje Naussaulaan 249 te St. Oedenrode, 07-06-1935/werkzaam: facility manager Nederlandse Philips Bedrijven BV/lid VVD sedert: 1974/1975-1985: public relations - secretaris - ondervoorzitter afd. St. Oedenrode; 1976-1978: public relations oc. Eindhoven e.o.; kamercentrale 's-Hertogenbosch: public relations 1978-1984; lid LPC 1978-1984; ondervoorzitter 1984-heden; lid LCJ 1985-1987; lid hoofdbestuur 1986-1989.

Bijlage IV

Technisch Advies Eerste Kamer 1991

Voorstel van het hoofdbestuur inzake technisch advies Eerste Kamer 1991 ingevolge artikel 4.1 van het reglement op de kandidaatstelling voor leden van de Eerste Kamer der Staten-Generaal.

Op 1 november 1989 is de nieuwe Kieswet in werking getreden.

Gelet op de mogelijkheden die deze wet biedt en mede gelet op het thans nog vigerende reglement EK van de VVD zelf heeft het hoofdbestuur in zijn vergadering van 11 december 1989 het onder-volgende technisch advies opgesteld. Daarbij is rekening gehouden met de volgende feiten:

1. de dag der kandidaatstelling PS is 22 januari 1991;
2. de dag der stemming PS is 6 maart 1991;
3. de dag der kandidaatstelling EK is 23 april 1991;
4. de dag der stemming EK is 27 mei 1991.

Het advies * houdt het volgende in:

1. Het aantal in alle provincies in te dienen lijsten bedraagt twaalf, in elke provincie één (deze lijsten worden onderling verbonden);
2. Op grond van het vermoedelijk, mede op basis van de Tweede-Kamerverkiezing 1989, aantal VVD-leden in de provinciale staten te verwachten aantal door de leden van de VVD te bezetten zetels in de Eerste Kamer bedraagt 12 of meer;
3. In elke provincie zal een lijst van dertig kandidaten worden ingediend;
4. Uitsluitend verkiesbare kandidaten zullen op de twaalf lijsten voorkomen;
5. Het aantal voorlopige (verkiesbare) kandidaten dat naar landelijke voorkeur zal worden gerangschikt bedraagt ten minste 32;
6. Op alle lijsten zullen dertig kandidaten in dezelfde gelijklopende volgorde worden gerangschikt;
7. De aantallen voorlopige kandidaten die de centralevergaderingen van de kamercentrales dienen te plaatsen op de door hen op te stellen advieslijsten belooft 25.

Toelichting:

Het advies is ongewijzigd t.o.v. dat uit 1986 (75ste algemene vergadering). Zowel in 1983 als in 1987 is bewezen dat een voor het hele land gelijklopende lijst met 30 namen voldoende is zowel bij verkiezing als plaatsvervulling. Het hoofdbestuur ziet dan ook geen reden om van deze bestuurlijke lijn thans af te wijken.

Het voordeel is daarbij dat de landelijke

lijst, die eerst door de kandidaatstellersraad dient te worden vastgesteld, tevens de uniforme lijst zal zijn die in alle provincies zal worden ingediend. Deze lijst zal - afgezien van een tussentijdse verkiezing - gelden voor vier jaren (1995).

N.B.

Een beknopte procedurebeschrijving wordt gepubliceerd in *Vrijheid en Democratie* van oktober. Vanaf die datum is op schriftelijke aanvraag van leden tevens een uitvoerige procedurebeschrijving beschikbaar (algemeen secretariaat VVD, Postbus 30836, 2500 GV 's-Gravenhage).

* Dit advies is gebaseerd op art. 4.1 EK. Dit artikel luidt als volgt:

In de beschrijvingsbrief voor een algemene vergadering, die wordt gehouden vóór 31 december voorafgaande aan dat jaar waarin een periodieke verkiezing van de leden van de Eerste Kamer zal plaatsvinden, wordt mede het voorstel van het hoofdbestuur vermeld met betrekking tot een zo beknopt en duidelijk mogelijk technisch advies, dat ten minste inhoudt:

1. aantal in te dienen lijsten;
2. het op grond van het aantal VVD-leden in de provinciale staten te verwachten aantal door leden van de VVD te bezetten zetels in de Eerste Kamer;
3. het aantal in elke provincie te stellen kandidaten;
4. het aantal ten minste op elke lijst te plaatsen verkiesbare kandidaten;
5. totaal aantal voorlopige kandidaten, dat naar landelijke voorkeur zal worden gerangschikt;
6. al dan niet stellen van dezelfde eerste kandidaat (lijstaanvoerder) op alle lijsten;
7. al dan niet samenstellen van een landelijke kopgroep van een bepaald aantal kandidaten voor alle lijsten;
8. al dan niet plaatsen van een zeker aantal kandidaten in een vaste volgorde op bepaalde plaatsen van alle lijsten (ijzeren ring);
9. wijze van spreiding over de lijsten van de overige op de eventuele op de ijzeren ring volgende landelijke kandidaten;
10. aantal voorlopige kandidaten, dat de centralevergaderingen van de kamercentrales dienen te plaatsen op de samen te stellen advieslijsten als bedoeld in artikel 13.

Bijlage V

Artikel 59a: Landelijke commissie jongerenbeleid

59a. 1. Er is een landelijke commissie jongerenbeleid (LCJ) die is belast met de voorbereiding van al hetgeen betrekking heeft op het voeren van een stelselmatig jongerenbeleid.

59a. 2. De landelijke commissie jongerenbeleid bestaat uit:

1. de voorzitter, die door het hoofdbestuur wordt benoemd uit de leden van het hoofdbestuur;
2. het lid van het bestuur van een kamercentrale dat ingevolge artikel 10.6 in het bijzonder binnen de desbetreffende kamercentrale is belast met voorbereiding en coördinatie van al hetgeen betrekking heeft op het voeren van een stelselmatig jongerenbeleid in de kamercentrales, ondercentrales en afdelingen overeenkomstig de door het hoofdbestuur vastgestelde richtlijnen;
3. het ingevolge artikel 23.4 onder 3 statuten aangewezen lid van de VVD, beneden dertig jaar;
4. een of meer leden, voor zover deze door het hoofdbestuur worden benoemd.

59a. 3. De commissie geeft adviezen aan het hoofdbestuur en bevordert en coördineert de activiteiten van al hetgeen betrekking heeft op het voeren van een stelselmatig jongerenbeleid in de kamercentrales, ondercentrales en afdelingen overeenkomstig de door het hoofdbestuur vastgestelde richtlijnen.

59a. 4. De commissie legt telkenjare uiterlijk in november aan het hoofdbestuur een plan voor de in het volgende kalenderjaar te ontwikkelen activiteiten voor.

N.B. T.z.t. zal bij een algehele herziening van statuten en reglementen van de partij tot definitieve nummeraanduiding worden overgegaan.

Bijlage VI

Voorstellen van het hoofdbestuur m.b.t. wijziging van het huishoudelijk reglement inzake de partijraad (hoofdstuk VIII)

Het onder volgende voorstel heeft betrekking op gehele of ten dele wijziging van hoofdstuk VIII huishoudelijk reglement. De wijzigingen zijn gebaseerd op de door de algemene vergadering gedane uitspraken ter zake en de in het verenigingsplan voorgestane aanbevelingen.

Artikel 50: Samenstelling partijraad

50.1. De partijraad bestaat uit de stemgerechtigde leden:

1. de voorzitters van de kamercentrales of, indien deze zijn verhinderd dan wel uit anderen hoofde deel uitmaken van de partijraad, hen die door de jaarlijkse centralevergadering als hun plaatsvervanger zijn aangewezen;
2. een aantal door de jaarlijkse centralevergadering van elke kamercentrale te benoemen afgevaardigden, waarbij elke kamercentrale één lid benoemt voor elke keer dat het aantal leden dat op 1 januari van het lopende jaar is ingeschreven bij de afdelingen die tot de betreffende kamercentrale behoren, deelbaar is door 1,5 % van het totale ledenaantal van de VVD, waarbij de uitkomst wordt afgerond tot een geheel getal; de aspirant-leden worden bij de bepaling van het aantal afgevaardigden buiten beschouwing gelaten.

50.2. Adviserende leden van de partijraad zijn:

1. de voorzitter van de partij en nog twee leden van het hoofdbestuur;
2. de voorzitters van de VVD-fracties in de Staten-Generaal en de vertegenwoordiger van de VVD-leden in het Europese Parlement;
3. de voorzitter van de Organisatie Vrouwen in de VVD en de Vereniging van Staten- en Raadsleden;
4. het aangewezen lid van de VVD jonger dan 30 jaar, als adviseur van het hoofdbestuur ingevolge art. 23.4 onder 3 statuten;
5. de ereleden van de VVD.

Artikel 51: Zittingsduur

51.1. De leden van de partijraad, bedoeld in artikel 50.1 onder 2, worden benoemd voor de tijd van drie jaar; elk jaar treedt een derde van deze leden af volgens een door het hoofdbestuur, zo nodig bij loting, op te maken rooster.

51.2. Ingeval van wijziging van het aantal door een centralevergadering van een kamercentrale te benoemen leden van de partijraad kan, als gevolg van aanpassing door het hoofdbestuur van het in artikel 51.1 vermelde rooster, de zittingsduur aan beperking onderhevig zijn; de leden die aldus na één of twee jaar aftreden, zijn tweemaal herbenoembaar.

51.3. Ingeval van vermindering van het aantal door een centralevergadering van een kamercentrale te benoemen leden van de partijraad wordt de in artikel 51.1 vermelde zittingsduur niet ingekort.

51.4. In de tussentijds openvallende plaats wordt, behoudens ingeval van vermindering van het aantal leden ingevolge artikel 50.1 onder 2 voorzien in de eerstvolgende vergadering van het orgaan dat tot benoeming bevoegd is, voor de overblijvende zittingsduur van degene wiens plaats is opgevacant; indien in zodanig geval de benoeming plaats vindt voor minder dan twee jaar, is de betrokkene twee maal terstond herbenoembaar.

Artikel 52: Orde van de vergadering

52.1. De voorzitter van de partijraad is de voorzitter van de VVD of hij die hem vervangt; secretaris van de partijraad is de algemeen secretaris of hij die hem vervangt.

52.2. Een vergadering van de partijraad wordt voorbereid door een agendacommissie. Naast de voorzitter van de VVD

heeft een drietal leden van de partijraad, te benoemen door de partijraad op voordracht van de voorzitter van de VVD, zitting in deze commissie. De algemeen secretaris is ambtelijk secretaris van voornoemde commissie.

- 52.3. In een vergadering van de partijraad zijn gemachtigd aanwezig te zijn en het woord te voeren:
  1. de leden van de partijraad;
  2. de adviserende leden van de partijraad;
  3. de VVD-leden in de Staten-Generaal en het Europese Parlement;
  4. de leden van het hoofdbestuur voor zover niet vallend onder artikel 52.1 onder 1;
  5. de voorzitters van de commissies van advies (artikel 60 hr.). De voorzitters van voornoemde commissies kunnen zich laten vervangen bij verhuizing.

52.4. De voorzitter van de partijraad kan besluiten dat ook andere leden van de VVD in de vergadering het woord mogen voeren.

52.5. De leden van de partijraad, bedoeld in artikel 50.1 onder 1 en 2 hebben stemrecht, dit stemrecht is persoonlijk en niet overdraagbaar.

52.6. Bij reglement van orde, door het hoofdbestuur voor te stellen en door de partijraad vast te stellen, worden onder meer geregeld:

1. de bevoegdheid tot indiening van voorstellen;
2. de wijze van agendering;
3. de wijze van verslaglegging;
4. de wijze van vergaderen.

Artikel 53: Taakstelling en bijeenroeping

53.1. Voor behandeling van onderwerpen in de partijraad kunnen reglementen van orde door het hoofdbestuur worden voorgesteld. Dergelijke reglementen worden vastgesteld door de partijraad.

53.2. De voorzitter roept de partijraad bijeen zo dikwijls hij dit wenselijk oordeelt, maar in beginsel tweemaal per jaar.

53.3. Voorts roept de voorzitter de partijraad bijeen op verzoek van ten minste tien leden van de partijraad; indien aan zodanig verzoek niet binnen één maand na ontvangst van het verzoek gevolg is gegeven, kunnen de verzoekers zelf tot die bijeenroeping overgaan.

Mededelingen van het hoofdbestuur

Het bestuur van de *Stichting Vrijheid en Democratie* heeft besloten de statuten te wijzigen terwijl tevens tot naamswijziging is overgegaan. Voortaan is de stichting A. W. Abspoelstichting genaamd, vernoemd naar het overleden erelid van de VVD, de oudhoofdredacteur van *Vrijheid en Democratie*, de heer A. W. Abspoel. Het bestuur van de stichting is het hoofdbestuur van de VVD, dat op 18 december 1989 met de statutenwijziging heeft ingestemd. Het partij-orgaan, vermeld in artikel 61 van het huishoudelijk reglement, zal overigens de naam *Vrijheid en Democratie* blijven dragen.

In de vergadering van 18 december 1989 zijn tevens de Richtlijnen voor *Vrijheid en Democratie* aan de nieuwe situatie aangepast.

Namens het hoofdbestuur, de algemeen secretaris, W. J. A. van den Berg

Bijlage VII

Begroting 1989, voorlopige realisatie 1989, en concept-begroting 1990

(× f 1000,-)	BEGR 1989	REALIS 1989	BEGR 1990
BATEN			
Contributie HB	3122	* 3032	** 2820
Intrest	-	100	50
Diverse giften	10	19	10
Overige inkomsten	150	161	160
TOTAAL BATEN	3282	3312	3040
LASTEN			
A. Personeelskosten	632	685	695
B. Reis- en verblijfskosten	37	43	40
C. Vergaderkosten	92	89	90
D. Huisvestingskosten	63	49	50
E. Kantoorkosten	277	465	300
F. Ledenadministratie	66	60	66
G. Partij-orgaan	700	705	700
H. Subsidies	468,5	460	460
I. Buitenland	85	78	85
J. BAV, partijraden en cie's	95	74	100
K. Voorlichting en propaganda	20	72	40
L. Jongerenbeleid/SWO	9	5	9
M. Propagandamateriaal	- 60	- 60	- 60
TOTAAL LASTEN	2484,5	2725	2575
Saldo van baten en lasten	+ 797,5	+ 587	+ 465
Baten en lasten voorg. jaren	-	- 25	-
Reservering verkiezingsfonds	- 350	- 350	- 350
Exploitatieresultaat	+ 447,5	+ 212	+ 115
Cum. financieringstekort	- 703,5	- 939	- 824

* Realisatie 1989 = 67.222 inningen

** Begroot 1990 = 62.500 inningen

Overzicht verkiezingsfonds

Saldo 1 januari 1989	f	1.000.000,-
Baten:		
Vaste dotatie uit VVD-budget	f	350.000,-
Financiële actie '89		616.566,37
Dotatie uit Nordstichting		297.369,28
Opbrengst prop. mat.		130.000,-
		1.393.935,65
Lasten:		
Europese verkiezingen (minus opbrengst eurokrant)		360.585,14
Tweede-Kamerverkiezingen		1.028.835,52
		(1.389.420,66)
Saldo per 30 november 1989		1.004.514,99

Telefoonnummers algemeen

secretariaat VVD

Sinds enige tijd heeft het algemeen secretariaat van de VVD nieuwe telefoonnummers.

Het algemene nummer is	070-3613061
Bestuurlijke aangelegenheden	070-3613000
Vrijheid & Democratie (secr.)	070-3613002
Haya van Somerenstichting	070-3613010
Spreekbeurtencoördinatie	070-3613020
Voorlichting/PR	070-3613030
Vrouwen in de VVD	070-3613040
Ver. van Staten- en Raadsl.	070-3613050
Ledenadministratie	070-3613060
Boekhouding	070-3613070
Verkoop en verzending propagandamateriaal	070-3613080